

19.5.2022

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan neuvottelukunnan sisäisen tarkastuksen jaoston kokous

Aika	19.5.2022 klo 10-11.35
Paikka	nh Loppupeli, Mariankatu 9 /Teams
Osallistujat	neuvotteleva virkamies Heli Iirola, valtiovarainministeriö (puheenjohtaja) tarkastusneuvos Mikko Helkiö, valtioneuvoston kanslia ulkoasianhallinnon tarkastaja Ari Rouhe, ulkoministeriö tarkastusjohtaja Kaisa Sistonen, oikeusministeriö tarkastuspäällikkö Elisa Aitta, sisäministeriö hallitussihteeri Tuomas Hyvärinen, puolustusministeriö tarkastuspäällikkö Sari Anttila, maa- ja metsätalousministeriö hallitusneuvos Pasi Ovaska, liikenne- ja viestintäministeriö tarkastusneuvos Hannu Kananen, työ- ja elinkeinoministeriö tarkastuspäällikkö Niina Sipiläinen, sosiaali- ja terveysministeriö tarkastusneuvos Jorma Partanen, ympäristöministeriö assistentti Taru Mäkelä, valtiovarainministeriö (sihteeri)
Poissa	tarkastusneuvos Sari Korpimies, opetus- ja kulttuuriministeriö

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleiksi. Asialista hyväksyttiin sellaisenaan.

2. Edellisen kokouksen 10.3.2022 pöytäkirjan hyväksyminen

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin sellaisenaan.

3. Valtioneuvoston yhteinen WB-kanava, ajankohtaiset asiat / Mikko Helkiö

Mikko Helkiö kertoi WB-kanavan ajankohtaisista asioista. Toimintamallin valmistelemiseksi on perustettu työryhmä. Helkiö esitteli työryhmän asettamispäätöstä, jossa on listattuna työryhmän tavoitteet ja tehtävät. Pääasiallinen tehtävä on yhteisen toimintamallin laatiminen. Ilmoitukset otettaisiin vastaan VNK:ssa, josta ne välitettäisiin kohdeministeriölle selvitettäväksi.

Työryhmä on kokoontunut kaksi kertaa. Kokouksissa on käsitelty asettamispäätös ja työsuunnitelma. Tarkoituksena on organisoitua kolmeen alaryhmään ja näin jakaa työmäärää. Työryhmän käyttöön on saatu OM:n päivittämä hallituksen esitys. Kohta 6.1.18 eli ehdotus varajärjestelyprosessiksi on tällä hetkellä tärkeä, sillä jos yhteinen toimintamalli ei jostain

syystä toteutuisi, niin jokainen ministeriö vastaa itse ilmoitusten vastaanottamisesta ja käsittelystä.

Tällä hetkellä Webropolin tietosuojassa on vajavaisuuksia – on epävarmaa, voiko sen järjestelmässä käsitellä salassa pidettäviä tai turvaluokiteltuja asioita. Sen käyttöönotosta tehdään jäännösriskipäätös, joka joko hyväksytään tai ei hyväksytä. Työsuunnitelmaa tarkennetaan tehtäväkohtaisesti.

Ministeriöiden oman WB-käsittelykanavan valmistelu jatkokäsittelyn osalta jatkuu ministeriöissä. Hallituksen esitys ilmoittajansuojelulaiksi siirtyy viikolle 38/2022. Kun laki tulee voimaan ja määräajat menevät umpeen, on ministeriöillä oltava joku järjestelmä käytössä ilmoituksia varten.

Käytiin keskustelua Webropolin tietosuojasta liittyen ilmoittajan henkilöllisyyteen tai muuhun suojattavaan tietoon. Keskustelussa nostettiin esille, että lainvastaista jäännösriskipäätöstä ei voida tehdä. Esille nousi myös käytännön kysymys siitä, miten ministeriö voi kysyä mahdollisia lisätietoja ilmoittajalta, jos VNK ei luovuta sitä tietoa ministeriöille. Jos käytössä olisi Webropol, niin VNK toimisi kysymysten ja tietojen välittäjänä.

VM:öön on perustettu työryhmä, joka miettii VM:n omaa kanavaa ja ohjeistusta. Todettiin, että WB-peruskoulutus olisi hyvä olla suoritettavissa eOppivassa. Käytiin kierros siitä, miten kussakin ministeriössä on asiaa valmisteltu. Eri ministeriöissä on eri käytäntöjä; osassa oli perustettu työryhmiä ja osassa ei. Monet ovat jääneet odottelemaan VNK:n työn valmistumista.

4. Korruptionriskihin liittyvien ohjeiden laadinta ja toimeenpano valtion hallinnon sisäisille tarkastuksille

Korruptionvastaisen toimenpideohjelman kautta on tullut otsikon tehtävä VVC:lle ja sitä kautta edelleen sisäisen tarkastuksen jaostolle. Pienryhmä on kokoontunut useamman kerran ja tarjouspyyntö on valmistunut. Tarjouspyyntö lähtee eteenpäin 20.5. ja se on auki kolme viikkoa. Tarjous menee kaikille sisäisen tarkastuksen palveluja tarjoaville yhtiöille.

Puheenjohtaja kertoi tiedoksi, että kunnallishallinnon korruptiontorjunnan opas on valmistumassa. 10.6. järjestetään esittelytilaisuus, johon voi osallistua. Oppaan valmistelusta on vastuussa oikeusministeriö.

5. Julkisen sektorin sisäisen tarkastuksen riippumattomuuden vahvistaminen – selvitys ja toimeenpano

Otsikon aihe on korruptionvastaisen toimenpideohjelman hanke. Asiasta on lähetetty hallinnonalojen sisäisille tarkastajille Webropol-kysely, johon on vastausaika 31.5. asti. Selvityksen tarkoituksena on kartoittaa tiedonsaantiin ja riippumattomuuteen liittyviä mahdollisia haasteita sisäisen tarkastajan työssä. Kyselyn tuloksia käytetään selvityksen pohjana.

6. Ministeriöiden ja valtionhallinnon sisäisten tarkastusten toimintatapojen ja käytänteiden yhtenäistäminen sekä yhteisten koulutustilaisuuksien järjestäminen

Puheenjohtaja nosti esille VAHVAn kautta tulleen VNK:n lausuntopyyntöön liittyen valtioneuvoston kokonaisarkkitehtuurin toiminta-arkkitehtuurin nykytilakuvaukseen. Nykytilakuvauksessa on tuotu esiin, että ohjaustoimintoihin liittyen olisi hyvä selvittää mahdollisuudet yhdenmukaistaa toimintatapoja myös valtioneuvoston ja sen ministeriöiden sisäisten tarkastusten osalta. Puheenjohtaja sanoi, että sisäisen tarkastuksen jaoston toimikaudella 2022-2024 yhtenä tavoitteena on toimintatapojen ja käytänteiden yhdistäminen.

Sisäisen tarkastuksen jaoston vuoden 2019 työpajassa hahmoteltuja jatkotoimenpiteitä olisi hyvä viedä eteenpäin toimintatapojen ja käytänteiden yhtenäistämiseksi. Puheenjohtaja kysyi, minkälaista yhteistyötä ja koulutuksia jaostolaiset kaipaisivat. Vuoden 2023 alusta asioita olisi hyvä alkaa viedä eteenpäin. Puheenjohtaja esitteli vuoden 2019 työpajan SWOT-analyysin tuloksia ja kyseli jaostolaisten näkemyksiä.

Keskustelussa todettiin, että kaikki alkaa työvälisestä – he, joilla on samat prosessit, tulisi olla myös samat työväliset ja ohjelmistot jne. Keskitetyt prosessit olisi järkevää ottaa käyttöön. Käytiin keskustelua SWOT-analyysin riskeistä ja mahdollisista jatkotoimista liittyen sisäisen tarkastuksen yhteistyöhön ja sen synergioihin. Ehdotettiin myös, että valtioneuvoston riskikohteita voisi tarkastaa koordinoitusti.

Sovittiin, että vuoden 2023 alusta mietitään pienryhmiä asiaan liittyen.

Niina Sipiläinen kertoi, että raportointiryhmä on käynyt Palkeiden kanssa läpi koulutuksen mahdollista ajankohtaa. Työryhmässä on tunnistettu asioita, joissa tarvitaan opastusta. Palkeiden kanssa on haarukoitu hintaa, ja he laskuttaisivat 10-15 työpäivää. Koulutuksen hinnaksi tulisi yhteensä n. 7000-10000 € per koulutus.

Niina Sipiläinen kertoi IPPF:n uudistamistyöstä. Tarkoitus on vahvistaa IPPF:n noudattamista ja sisäistä tarkastusta EU-jäsenmaissa julkissektorilla ja yksi pohdinnassa oleva keino ovat EU-tasoiset standardit julkissektorille. ECA pyrkii vaikuttamaan linjauksiin. Mikäli standardeihin halutaan vaikuttaa, niin nyt olisi hyvä aika välittää ehdotuksia. Pohjoismaiden kesken voidaan myös miettiä yhteistä kantaa. Standardissa pitäisi avata tarkemmin sitä, mikä on sisäisen tarkastuksen toimintakenttä. Niina Sipiläinen lupautui pitämään jaoston informoituna uudistustyön etenemisestä.

7. Muut asiat

Ei muita asioita.

8. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään keskiviikkona 28.9.2022.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti osallistujia ja päätti kokouksen klo 11.35.